

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Școala Doctorală de Teologie și Științe Religioase
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Doctorat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Doctorat în Teologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KDR0003 Cercetări de frontieră în teologia fundamentală și dogmatică						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Cristian Barta						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Cristian Barta						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DOp.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					48
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					32
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					3
Examinări					4
Alte activități: -					27
3.7 Total ore studiu individual	139				
3.8 Total ore pe semestru	175				
3.9 Numărul de credite	7				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio. Frecventarea cursului în proporție de 70 %.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop. Prezența și intervențiile la seminar, preluarea temei de seminar, elaborarea și susținerea seminarului, predarea la timpul stabilit.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Să își formeze capacitatea de a identifica și a analiza chestiunile actuale din teologia catolică, atât la nivelul teologiei fundamentale, cât și la cel al teologiei dogmatice. 2. Să deprindă capacitatea de a argumenta principiile și valorile teologice în raport cu filosofia, gândirea științifică și fenomenele culturale contemporane. 3. Să dobândească capacitatea de înțelegere a complexității și provocărilor temelor teologice de frontieră. 4. Să stăpânească metodele de dialog în contextul unei teologii comparative din spațiul interconfesional românesc și internațional.
Competențe transversale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Să își formeze deprinderea de a aborda problemele teologice contemporane într-o manieră interdisciplinară. 2. Să demonstreze capacitatea de a concepe și de a coordona un atelier de interpretare cu privire la noile provocări din teologia fundamentală și dogmatică. 3. Să demonstreze capacitatea de sistematizare în context interdisciplinar.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și evaluarea temelor de frontieră actuale din teologia fundamentală și dogmatică din Biserica Catolică și analiza critică, comparativă a rezultatelor cercetărilor contemporane.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea acestor teme în orizontul stadiului actual al cercetărilor. • Însușirea unei metodologii de cercetare interdisciplinară. • Înțelegerea implicațiilor temelor de frontieră asupra teologiei, vieții ecleziale, dialogului ecumenic și interreligios. • Dezvoltarea unei reflecții critice și constructive în interiorul domeniului. • Dobândirea instrumentarului necesar cercetării teologice actuale și a dialogului cu alte școli de gândire teologică contemporane.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
CURS 1. Teologia fundamentală și dogmatică greco-catolică: etape, modele și provocări actuale.	Prelegere / expunere, prezentare, explicații, exemplificări.	
CURS 2. Principalele modele de teologie fundamentală catolică din secolele XX-XXI.	Prelegere, exemplificări	
CURS 3. Epistemologia teologică și provocările metodologiei științifice.	Prelegere, exemplificări	
CURS 4. Limbajul teologic și provocările filosofiei limbajului.	Prelegere, exemplificări	
CURS 5. Direcții și teme actuale în dialogul dintre teologie și știință.	Prelegere, exemplificări	
CURS 6. Autoritatea magisterială și libertatea de cercetare a teologului.	Prelegere, exemplificări	
CURS 7. Teologia și inteligența artificială.	Prelegere, exemplificări	
CURS 8. Unicitatea și universalitatea Revelației culminate în Isus Hristos și religios.	Prelegere, exemplificări	
CURS 9. Teologia trinitară între Apus și Răsărit: convergențe și diferențe.	Prelegere, exemplificări	
CURS 10. Raportul dintre Biserica Universală și Bisericile locale.	Prelegere, exemplificări	
CURS 11. Eclezialitatea Bisericilor Răsăritene Catolice.	Prelegere, exemplificări	
CURS 12. Primat și sinodalitate în contextul Bisericii Catolice.	Prelegere, exemplificări	
CURS 13. Primat și sinodalitate în context interconfesional.	Prelegere, exemplificări	
CURS 14. Problematika sufletului: între antropologie și eshatologie. Concluzii.	Prelegere, exemplificări	
<u>Bibliografie</u> Barta Cristian, „Despre nașterea teologiei fundamentale în teologia greco-catolică românească: Simeon Micu, «Teologie Dogmatică Fundamentală» (Blaj, 1876)”, în Delia Aldea, William Bleiziffer, Marcela Ciortea (eds.), <i>Școlile greco-catolice ale Blajului - 250 de ani de credință și cultură</i> , colecția <i>Acta Blasiensia III</i> , Ed. Buna Vestire, Blaj, 2005, 105-115. Barta Cristian, <i>Epistemologie teologică</i> , Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2008. Buzalic Alexandru, <i>Propedeutica teologiei. Sinteze de Teologie Greco-catolică. 1</i> , Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca 2024. Buzalic Alexandru, <i>EKKLESIA. Din problematica ecleziologiei contemporane</i> , ediția a II-a revizuită și adăugită,		

- Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2023.
- Buzalic Alexandru, „Școala teologică greco-catolică română: repere epistemologice”, în Buzalic Alexandru, Popescu Ionuț Mihai (eds.), *230 de ani de la înființarea Eparhiei Române Unite de Oradea Mare – trecut, prezent și viitor*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2008, 89-110.
- Buzalic Alexandru, *Teologia transcendențială. Prospectivă în gândirea lui Karl Rahner*, Editura Logos '94, Oradea, 2003.
- Comisia Teologică Internațională, *Probleme actuale de eshatologie*, Vatican, 1990.
- Dancă Wilhelm, *Bazele filosofice ale teologiei*, Editura ARCB, București 1998.
- Dicasterul pentru Doctrina Credinței, Dicasterul pentru Cultură și Educație, „*Antiqua et nova*”. *Notă referitoare la raportul dintre inteligența artificială și inteligența umană*, Vatican, 2025.
- Kasper Walter, „On the Church: A Friendly Reply to Cardinal Ratzinger”, în *The Furrow*, 6/2001, 323-332.
- Kasper Walter, *Fede e storia*, trad. Gianni Poletti, în colecția *Biblioteca di teologia contemporanea*, nr. 22, Ed. Queriniana, Brescia, 1993³.
- Lecourt Diminque (ed), *Dicționar de istoria și filosofia științelor*, ediția a II-a revăzută și adăugită, traducere coordonată de Laurențiu Zoicaș, Ed. Polirom, Iași, 2000.
- Lupu Ștefan, *Revelație, credință, credibilitate. Manual de Teologie Fundamentală*, Ed. Sapientia, Iași, 2016.
- McDonnell Kilian, O.S.B., „The Ratzinger-Kasper debate. The Universal Church and local Churches”, în *Theological Studies*, 63/2002, 227-250.
- Nitti Tanzella Giuseppe, „Proposte e modelli di teologia fondamentale nel XX secolo”, în *Annales Theologici*, 24/2010, 175-238.
- Nitti Tanzella Giuseppe, *Scientific Perspectives in Fundamental Theology Understanding Christian Faith in the Age of Scientific Reason*, Claremont Press, Claremont, 2022.
- Nitti Tanzella Giuseppe, Strumia Alberto (eds.), *Dizionario interdisciplinare di Scienza e Fede. Cultura Scientifica, Filosofia e Teologia*, vol. I-II, Urbaniana University Press – Città Nuova Editrice, Roma, 2002.
- Nitti Tanzella Giuseppe, *Teologia Fondamentale in contesto scientifico – Teologia della credibilità. Vol 1. La Teologia fondamentale e la sua dimensione di apologia*, Città Nuova, Roma, 2015.
- Nitti Tanzella Giuseppe, *Teologia Fondamentale in contesto scientifico – Teologia della credibilità. Vol 2. La credibilità del cristianesimo*, Città Nuova, Roma, 2015.
- Nitti Tanzella Giuseppe, *Teologia Fondamentale in contesto scientifico – Teologia della Rivelazione. Vol 3. Religione e Rivelazione*, Città Nuova, Roma, 2018.
- Nitti Tanzella Giuseppe, *Teologia Fondamentale in contesto scientifico – Teologia della Rivelazione. Vol 4. Fede, Tradizione, Religioni*, Città Nuova, Roma, 2022.
- O'Collins Gerald, *Rethinking Fundamental Theology*, Oxford, 2011.
- Ratzinger Joseph, *Elementi di teologia fondamentale. Saggi sulla fede e ministero*, Morcelliana, Brescia 1986.
- Souletie Jean Louis, „Prospectives en théologie fondamentale et dogmatique”, în *Revue Théologique de Louvain*, vol. 51, 4/2020, 472-491.
- Waldenfels Hans, *Manuel de théologie fondamentale*, Editions du Cerf, Paris, 1990.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații.
S. 1: Prezentarea temelor, a modului de desfășurare și a metodologiei seminarului. Indicarea principalelor repere bibliografice pentru fiecare temă.	Prezentare, explicații, aplicații.	Studentul se documentează și lucrează independent
S. 2: Papa Ioan Paul al II-lea, Enciclica <i>Fides et ratio</i> (1998).	Prezentare și dezbateri	
S. 3: Papa Francisc, Enciclica <i>Lumen fidei</i> (2013).	Prezentare și dezbateri	
S. 4: Comisia Teologică Internațională, <i>Teologia astăzi: perspective, principii și criterii</i> (2012).	Prezentare și dezbateri	
S. 5: Comisia Teologică Internațională, <i>Sensus fidei</i> în viața Bisericii (2014).	Prezentare și dezbateri	
S. 6: Teologia fundamentală și experiența religioasă.	Prezentare și dezbateri	
S. 7: Teologia în fața contestării: apologetica.	Prezentare și dezbateri	
S. 8: Teologia fundamentală și hermeneutica.	Prezentare și dezbateri	
S. 9: Teologia fundamentală în dialog.	Prezentare și dezbateri	
S. 10: Comisia Teologică Internațională, <i>Dumnezeu Treime, unitatea oamenilor. Monoteismul creștin împotriva violenței</i> (2014).	Prezentare și dezbateri	
S. 11: Papa Francisc. A XVI-a Adunare Generală Ordinară a Sinodul Episcopilor, <i>Pentru o Biserică sinodală: comuniune, participare, misiune. Document final</i> (2024).	Prezentare și dezbateri	
S. 12: Dicasterul pentru Promovarea Unității Creștinilor, <i>Episcopul Romei. Primat și</i>	Prezentare și	

<i>sinodalitate în dialogurile ecumenice și în răspunsurile la „Ut unum sint”</i> . <i>Document de studiu (2024).</i>	dezbatere	
S. 13: Creație, ecologie și eshatologie. Dezbateri: Papa Francisc, Enciclica <i>Laudato si</i> (2015).	Prezentare și dezbateri	
S. 14: Concluzii, rezumat, evaluarea seminarului.	Prezentare și dezbateri	
<u>Bibliografie</u> Barta Cristian, <i>Epistemologie teologică</i> , Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2008. Buzalic Alexandru, <i>EKKLESIA. Din problematica ecleziologiei contemporane</i> , ediția a II-a revizuită și adăugită, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2023. Dancă Wilhelm, <i>Și cred și gândesc. Viitorul unui dialog controversat</i> , Ed. Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București, București, 2014 ² .		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei sunt coroborate cu așteptările comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori din domeniul programului.
- Conținuturile disciplinei răspund exigențelor parohiei, fișei postului de muncă din domeniul bisericesc, educativ, caritativ, catehetic sau formativ și voluntariat.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea conținuturilor	Examen scris final	60 %
	Subiectele pentru examen vor fi alese din cadrul tematicii prezentate la curs.	Examenul scris va dura 2 ore.	
10.5 Seminar/ laborator	Participarea activă la dezbateri.	Evaluarea participării active la dezbateri.	10 %
	Elaborarea lucrării scrise	Evaluarea lucrării scrise	30%
	Pentru a fi luată în considerare nota de la seminar este necesară obținerea notei de trecere la examenul scris final de la sfârșit de semestru.	Prezentarea la examenul final este condiționată de întocmirea lucrării de seminar, pe teme propuse de titularul cursului, dar și de predarea acestuia titularului de curs - în format electronic pe e-mail (crisbarta@yahoo.com).	
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea materialului de învățat. • Probarea dezvoltării competențelor specifice acumulate (profesionale, transversale). • Finalizarea lucrării de seminar. • Obținerea a minimum nota 5 (atât la evaluare examenului scris, cât și la evaluarea seminarului) 			

Data completării
01.03.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Semnătura directorului Școlii Doctorale